

Informacja z 2 spotkania

Grupy Wymiany Doświadczeń

– zarządzanie oświatą w samorządach powiatowych

Projekt: „*Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego*”

Termin spotkania: **3 – 4 listopada 2011 r.**

Miejsce spotkania: **Ośrodek „Terry Ślesieńskie” ul: Napoleona 153 62-561 Ślesin**

W dniach 3 i 4 listopada 2011r. odbyło się drugie spotkanie Grupy Wymiany Doświadczeń, w zakresie zarządzania oświatą w samorządach powiatowych. Gospodarzem spotkania był Powiat Koniński.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele pięciu powiatów, były to :

1. Powiat Kielecki, województwo świętokrzyskie,
2. Powiat Koniński, województwo wielkopolskie,
3. Powiat Brzeziński, województwo łódzkie,
4. Powiat Bieruńsko-Lędziński, województwo śląskie,
5. Powiat Polkowicki, województwo dolnośląskie.

Sumaryczna liczba uczestników spotkania to 19 osób. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Związku Powiatów Polskich Ludwik Węgrzyn i Jarosław Komża.

Zakładane cele spotkania:

- A. Przedyskutowanie założeń, celów i metod pracy GWD.
- B. Poznanie doświadczeń Powiatu Konińskiego w zakresie zarządzania oświatą
- C. Uzgodnienie tematyki, treści i harmonogramu przeprowadzania badań ankietowych
- D. Uzgodnienie wiodących tematów następnego spotkania GWD

Przebieg spotkania

Uczestników spotkania powitał Pan Andrzej Nowak, Wicestarosta Koniński.. Następnie moderator GWD Zbigniew Czepelak przedstawił tematykę spotkania, informując o zakładanych celach i metodach pracy Grupy zapewniających jej efektywność. Zapoznał również uczestników z planowanymi efektami jakie Grupa powinna osiągnąć w trakcie tego dwudniowego spotkania. Przy organizacji drugiego spotkania uwzględniono wniosek Pana

Zenona Janusa by spotkania miały charakter dwudniowy i zgodnie z sugestiami uczestników w pierwszym dniu realizowane będą zagadnienia merytoryczne a w drugim dniu gospodarze zaprezentują swoje doświadczenia w połączeniu z wizytą studialną w placówkach oświatowych.

W związku z tym, że na poprzednim spotkaniu z przyczyn technicznych nie była możliwa prezentacja materiałów na temat realizacji zadań oświatowych w Powiecie Kieleckim dane te zaprezentował Pan Zenon Janus – Wicestarosta Kielecki. W swoim wystąpieniu zaprezentował zakres realizacji zadań oświatowych oraz dane na temat wskaźników oświatowych w placówkach Powiatu Kieleckiego. Prezentacja zawierała standardowe informacje opracowane według wspólnego wzoru przyjętego przez uczestników GWD dla wszystkich prezentacji oświatowych. (Prezentacja Powiatu Kieleckiego w zał. 1) W trakcie prezentacji uczestnicy zadawali przedstawicielom Powiatu Kieleckiego pytania dotyczące interesujących ich rozwiązań organizacyjnych oraz sposobów realizacji niektórych zadań w zakresie zarządzania oświatą. Szczególnie ożywioną dyskusję wzbudziły doświadczenia w zakresie tworzenia i prowadzenia dwóch Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych które prowadzi Powiat Kielecki. Pytano o sposób radzenia sobie z problemem oporów społecznych przy likwidacji szkół i przekształcaniu ich w tego typu placówki. W trakcie kierowanej przez moderatora dyskusji wymieniano się doświadczeniami w zakresie organizacji sieci placówek pozaszkolnych, sposobu organizacji nadzoru nad jakością pracy szkół a także o zasadach finansowania zadań oświatowych.

Następnie moderator Zbigniew Czepelak przedstawił doświadczenia z prac poprzednich edycji GWD jako wprowadzenie do uzgodnień odnośnie zakresu i kierunku pracy obecnej Grupy. Wyrywkowo zaprezentował wyniki badań ankietowych na temat kształcenia zawodowego jakie były prowadzone w poprzednich czterech edycjach, wskazując na możliwości wykorzystania uzyskanych informacji w zarządzaniu szkołami zawodowymi. Omówił również propozycje tematyki spotkania i form pracy GWD podkreślając, że to uczestnicy będą wskazywali interesujące ich obszary wymiany doświadczeń a rytm pracy będzie dostosowywany do ich oczekiwań. W trakcie prezentacji moderator odniósł się do propozycji treści ankiet badania opinii które przesłał do uczestników przed drugim spotkaniem. Zwrócił się z zapytaniem odnośnie ewentualnych uwag do propozycji tematyki, sformułowania pytań a także sposobu przeprowadzenia ankiet. W krótkiej dyskusji uczestnicy odnieśli się do propozycji moderatora i jednogłośnie zatwierdzili tekst ankiet dla uczniów, nauczycieli i pracodawców (zał. 2 i 3). Na wniosek uczestników założono, że ankiety będą przeprowadzone wśród wszystkich uczniów najwyższych klas kształcących w zawodach, wszystkich nauczycieli nauki zawodu a także wśród jak największej liczby pracodawców u których odbywają się zajęcia praktyczne. Uzgodniono również terminy przeprowadzania i opracowania ankiet (zał. 4).

Po zakończeniu tej części spotkania moderator przeprowadził dyskusję na temat kształcenia zawodowego, jego uwarunkowań organizacyjnych i efektów kształcenia dla rynku pracy. Uczestnicy dzielili się doświadczeniami w zakresie organizacji centrów kształcenia praktycznego i warsztatów szkolnych, sposobu pozyskiwania środków na wyposażenie warsztatów, tworzenia sieci współpracy z pracodawcami a także zmianami w sieci szkół. Wskazywano na konieczność wprowadzenia zmian w wagach subwencji oświatowej które uwzględniałyby zróżnicowane koszty kształcenia w różnych zawodach. Dyskutowano także nad skutkami zapisów art. 30a KN dla finansowania oświaty oraz dla ograniczenia rynku pracy dla nauczycieli, ponieważ konieczność zapewnienia średniej płacy dla nauczycieli skutkuje większą liczbą godzin nadwymiarowych. Bardzo wiele uwagi poświęcono wyzwaniom które staną przed samorządami powiatowymi w nadchodzącym roku,

a szczególnie tworzeniu centrów rozwoju edukacji i wdrażaniu reformy programowej w szkołach zawodowych. Zmiany w poradnictwie psychologiczno-pedagogicznym wiążą się z projektem systemowym MEN dotyczącym tworzenia sieci współpracy poprzez tak zwane Centra Rozwoju Edukacji. Szczególnie dobre zaawansowanie tych rozwiązań posiada Powiat Polkowicki, którego przedstawiciele dzielili się swymi doświadczeniami w tym zakresie. Dyskutowano również nad reformą programową, która stanowi ogromne wyzwanie dla szkół i samorządów powiatowych a brakuje wiedzy na temat sposobu praktycznego wdrażania reformy w szkołach zawodowych i ogólnokształcących. W wyniku dyskusji uczestnicy zwrócili się z wnioskiem do przedstawicieli Związku Powiatów Polskich o zorganizowanie szkolenia dla przedstawicieli samorządów powiatowych na temat praktycznych aspektów wdrażania reformy programowej w powiatach (szkolne plany nauczania, planowanie zajęć międzyoddziałowych i pozaszkolnych, tworzenie arkuszy organizacyjnych itp.) Moderator GWD Zbigniew Czepelak podsumował pracę Grupy w pierwszym dniu spotkania, podczas którego wypracowano treść ankiet oraz harmonogram ich przeprowadzenia. W wyniku dyskusji uzgodniono, że tematami wiodącymi na trzecim spotkaniu będzie tworzenie Centrów Rozwoju Edukacji oraz reforma programowa a spotkanie to odbędzie się w marcu w Powiecie Polkowickim. Sformułowano również wnioski do ZPP o zorganizowanie szkolenia dla przedstawicieli samorządów powiatowych w zakresie praktycznych aspektów wdrażania reformy programowej. Wnioskowano o uwzględnienie w wyliczeniach subwencji oświatowej zróżnicowanej wagi na kształcenie w zależności od zawodu i wagi dla klas dwuzawodowych w technikach. Zobowiązano również przedstawicieli ZPP do zabiegania o zmianę zapisów art. 30a Karty Nauczyciela.

W drugim dniu uczestnicy zapoznali się z doświadczeniami Powiatu Konińskiego w zarządzaniu oświatą. Na wstępie Naczelnik Wydziału Promocji Starostwa Powiatowego w Koninie Witold Nowak zaprezentował walory turystyczne, kulturowe i gospodarcze powiatu a także dokonania Powiatu Konińskiego służące rozwojowi regionu. Walory turystyczne Ziemi Konińskiej są ogromnym atutem który jest coraz lepiej wykorzystywany. Wystarczy wspomnieć o Wielkiej Pętli Wielkopolskiej, czyli liczącej około 700 km drodze wodnej od Jeziora Ślesińskiego poprzez Wartę, Noteć aż do Jeziora Gopło. Ważnym centrum turystyki pielgrzymkowej jest Sanktuarium w Licheniu odwiedzane przez około 1 milion pielgrzymów rocznie. Gospodarka regionu jest w dużej mierze oparta na Zespole Elektrowni w którym obok wykorzystywanego obecnie głównego źródła, czyli węgla brunatnego, powstaje blok na spalanie biomasy i gazu. Następnie Pan Andrzej Nowak, Wicestarosta Koniński szczegółowo omówił zadania oświatowe, sposób zarządzania oświatą i wskaźniki oświatowe (prezentacja – zał. 5) Wicestarosta Koniński odpowiadał również na pytania uczestników w trakcie dyskusji kierowanej przez moderatora. Odnosił się również do analizy zjawisk społecznych ważnych dla systemu edukacji, wskazując na problem bezrobocia związany z upadkiem dużego przemysłu. Zatrudnienie w wielkich zakładach wyrugowało lokalną przedsiębiorczość, co skutkuje stosunkowo dużym bezrobociem (14-15%) i stanowi wyzwanie dla edukacji w szkołach ponadgimnazjalnych. Pan Wicestarosta Andrzej Nowak zwrócił uwagę na bardzo duży wysiłek inwestycyjny powiatu, dzięki czemu wszystkie szkoły i placówki mają bardzo dobre warunki bazy dydaktycznej do kształcenia.

Po zakończeniu części dyskusyjnej gospodarze spotkania zaprosili członków GWD do wyjazdu studialnego w celu zapoznania się z bazą dydaktyczną Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Sompolnie. Z dokonania szkoły oraz bazą dydaktyczno-wychowawczą zapoznał uczestników Pan Jacek Żerkowski Dyrektor ZSP w Sompolnie. Szkoła kształci młodzież w technikum w następujących zawodach: technik ekonomista, technik ochrony środowiska, technik technologii żywności oraz w 2-letniej zasadniczej

szkole zawodowej w zawodach: kucharz małej gastronomii i sprzedawca. Kształcenie zawodowe odbywa się w warsztatach szkolnych lub u pracodawców na podstawie umów. Szkoła realizuje wiele projektów unijnych, w tym projekt kształcenia na odległość w formie e-learningowej. Dyrektor zaprezentował również inwestycje zrealizowane przez Powiat Koniński w szkole a szczególnie zespół boisk ze sztuczną nawierzchnią, oddany do użytku w 2010 r. Zwiedzanie obiektów szkolnych zakończyło się sesją pytań do władz Powiatu Konińskiego i kierownictwa szkoły.

Po powrocie do Ślesina koordynator GWD Ludwik Węgrzyn podsumował całe spotkanie wyrażając zadowolenie z aktywności uczestników oraz przekazując na ręce Wicestarosty Konińskiego Pana Andrzeja Nowaka podziękowania dla gospodarzy za stworzenie bardzo dobrych warunków pracy Grupy a także ciekawą wizytę terenową w Sompolnie.

Przyjęte ustalenia:

- 1) Uzgodniono treść ankiet oraz harmonogram ich przeprowadzenia. Do marca 2012 r. zostaną przeprowadzone badania ankietowe na temat kształcenia zawodowego oraz oceny działania samorządu powiatowego. Badania obejmą uczniów najwyższych klas szkół kształcących zawodowo, nauczycieli nauki zawodu oraz pracodawców a wyniki zostaną przesłane do moderatora GWD.
- 2) Sformułowano wnioski do władz Związku Powiatów Polskich:
 - a) zwrócono się o zorganizowanie szkolenia dla przedstawicieli organów prowadzących w zakresie praktycznych aspektów wdrażania reformy programowej w szkołach ponadgimnazjalnych,
 - b) konieczne jest zabieganie o stosowanie w algorytmie naliczania subwencji oświatowej dla powiatów zróżnicowanych wag dla różnych zawodów a także wagi dla klas dwuzawodowych (niż demograficzny wymusza takie kosztowne rozwiązania)
 - c) konieczne jest zabieganie o likwidację zapisów art. 30a Karty Nauczyciela. Obowiązek zapewnienia ustawowej średniej płacy dla nauczycieli, w całkowitym oderwaniu od ich stawki zaszeregowania i zaangażowania w pracy, skutkuje nieuzasadnionymi wydatkami z budżetu samorządu a także negatywnie wpływa na rynek pracy nauczycieli (godziny ponadwymiarowe zapewniają średnią płacę nauczycieli pozostających aktualnie w zatrudnieniu kosztem ograniczenia zatrudniania nauczycieli poszukujących pracy)
- 3) Uzgodniono, że tematami wiodącymi na trzecim spotkaniu będą Centra Rozwoju Edukacji i wdrażanie reformy programowej w szkołach ponadgimnazjalnych.
- 4) Następne spotkanie odbędzie się w Powiecie Polkowickim w połowie marca 2012 r.

**Moderator Grupy Wymiany Doświadczeń
z zakresu zarządzania oświatą w samorządach
powiatowych**

Zbigniew Czepelak